

To so naše želje, ktere ob kratkem lahko povzamemo v besedah: Srenjam je treba več varnosti, manj uradniškega posla in — manj stroškov, kar se po našem prepričanju le zgoditi zamore, ako bo vsa javna uprava tako osnovana, kakor smo v svoji pokorni prošnji izrekli.

Srenja dne 1874. Podpisi.

Ob koncu vas, dragi srenjski možje, le še to prosimo, ne poslušajte ljudi, ki vas utegnajo zopet hujskatizoper te nasvete, ki so le v vaš največi blagor! Še enkrat ponovimo: V bitstvenih rečeh tega načrta se strinjata dva gospoda, ki poznata natanko žalostno stanje srenj, ker imata vseskozi s tem opraviti, in to sta gospoda: dež. glavar dr. Kaiserfeld in vaš prijatelj gospod dež. odbornik Herman. Nju poslušajte, pa bo dobro za vas!

Interpelacija

do ministra notranjih zadev v državnem zboru.

Člen 19. državnih osnovnih postav od 21. decembra 1867 priznava enakopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju. —

Na podlagi tega člena je več gospodov župnikov v slovenskih okrajih Štajerskega krstne, poročilne in mrtvaške knige v slovenskem jeziku pisati začelo, ker je samo po sebi razumljivo, da se mora 19. člen praktično uvesti po vsem javnem življenju; če ne, ostane mrtev na papirju. Zlasti gledé krstnih, poročilnih in mrtvaških knjig je silno važno in potrebno, da se slovenska imena pišejo slovenskim pravopisom in se tako v okom pride pomotam, katere lahko nastanejo po nemškem pisanju; kajti znano je, da je v slovenskem jeziku dosti imen in besed, ki se nemškim pravopisom zavolj pomanjkanja dotičnih črk ne dádó dovolj natančno zaznamovati.

Kljubu temu je ministerstvo notranjih zadev z ukazom od 22. februarja 1872 štev. 1889 zadržalo slovensko pisavo v župnijskih maticah in zaukazalo, da se morajo tudi zanaprej v nemščini pisati; a župnikom, ki so se slovenščine držali, protilo je ministerstvo s kaznijo, ter res tude kazni naložilo.

Tako je bil g. B. Rajč, župnik pri sv. Barbari v Halozah, od c. k. namestnika v Gradcu zavolj slovenske pisave v župnijskih maticah z odločbo od 17. oktobra 1873 na 100 gld. globe obsojen in minister notranjih zadev je z ukazom od 23. novembra 1873 to rzsodbo potrdil, tako da je moral g. župnik v treh dneh plačati globo 100 gld. in komisjske stroške 11 gld. 23 kr.

Gledé na to, da je 19. člen državnih osnovnih postav za vse v avstrijskih deželah živeče narode veljaven, tedaj tudi za slovenski na-

rod; dalje, da se župnijske matice pri vsakem narodu morajo v njegovem jeziku pisati, ker daje pisava v drugem jeziku povod mnogim pomotam, in končno gledé na to, da gori navedeni ukaz ministra notranjih zadev 19. člen državnih osnovnih postav nasproti slovenskemu narodu popolnem prezira in prelomi, vprašajo podpisani ministra notranjih zadev:

1. Zakaj je ministerstvo nasproti 19. členu državnih osnovnih postav zabranilo pisavo župnijskih matic v slovenskem jeziku? in

2. kakošne ovire so proti slovenski pisavi župnijskih matic v župnijah s slovenskim prebivalstvom?

Dunaj 3. marcija 1874.

Dr. Vošnjak, Herman, dr. Razlag, Pfeifer, Nabergoj, dr. Pražak, dr. Meznik, župnik Weber, Wurm, dr. Fanderlik, dr. Mildšuh, dr. Vitezič, grof Barbo, dr. Monti, Pavlikov, Naumovič, Srećicki, Petruševič, Halka, Krasicki, Ozarkievič, dr. Kryzanovski, Hajdamaha.

Štajerski dež. zbor.

XX. Seja. (Konec.) Po dolgi obravnavi o spremembi srenjske postave pride na vrsto vladni predlog, kako uravnati zdravstveno službo po srenjah. Ta predlog se opira na državno postavo od dne 30. apr. 1870, vsled ktere bi naj deželni zbori povsod skrbeli za to, da se na podlagi posebne deželne postave v vsaki srenji ali v več srenjah skupaj postavi srenjski zdravnik, kteremu gre najmanje 400 gld. letne plače iz srenjske blagajnice, vrh tega še pavšal za pota po okraju, ki bi se imel četrt leta poprej z letnino vred plačevati. — Ravno tako je predlagal vladni načrt, da mora vsaka srenja alj pa več srenj skupaj srenjsko babico imeti, ktere gre iz srenjske blagajnice najmanje 60 gld. letne plače. Slednjič bi naj srenje, v kterih ni bolnišnice, primerno stanovanje in postrežbo za bolnike priskrbele in tudi za noseče ženske, ki ne vedó kam domu. — Za vse to še posebni zdravstveni odbori in komisijoni. — K sreči je pa že odbor za srenjske zadeve predlagal, da naj deželni zbor te postave še v pretres ne vzame, kar je tudi obveljalo. Toraj za zdaj: requiescat!

Rešeni so bili potem naslednji predlogi fin. odbora: Zastran nekterih vrst deželnih uradnikov (tajništva, knjigovodstva deželne davkarije, podpor-nih uradnj in stavbinega urada, kakor tudi postrežnikov) se je naložilo deželnemu odboru, da predloži v prihodnjem zasedanju uravnanje njih plač, za tekoče leto se jim pa dovolijo draginske priklade po procentih njih plače. — Deželni zastop (dnina in potni stroški za poslance, steno-grafično pisanje obravnjav, tiskovine itd.) stane 12.800 gld. Ker tudi Slovenci k temu prilagamo, bi celó pravično bilo, da se srenjskim zastopom pošiljajo vsaj skrajšani zapisniki sej. Za-